

ЗАКОН ЗА ПЪТИЩАТА

Обн. ДВ. бр.26 от 29 Март 2000г., изм. ДВ. бр.88 от 27 Октомври 2000г., изм. ДВ. бр.111 от 28 Декември 2001г., изм. ДВ. бр.47 от 10 Май 2002г., изм. ДВ. бр.118 от 20 Декември 2002г., изм. ДВ. бр.9 от 31 Януари 2003г., изм. ДВ. бр.112 от 23 Декември 2003г., изм. ДВ. бр.6 от 23 Януари 2004г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2004г., изм. ДВ. бр.88 от 4 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.104 от 27 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.36 от 2 Май 2006г., изм. ДВ. бр.64 от 8 Август 2006г., изм. ДВ. бр.102 от 19 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.105 от 22 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.108 от 29 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2008г.

Глава първа.

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (1) С този закон се уреждат обществените отношения, свързани със собствеността, ползването, управлението, стопанисването, изграждането, ремонта, поддържането и финансирането на пътищата в Република България.

(2) Този закон не се прилага за:

1. улиците в населените места и селищните образувания, с изключение на онези от тях, които едновременно са участъци от републикански пътища;
2. селскостопанските пътища, осигуряващи достъп до земеделски земи;
3. горските пътища;
4. частните пътища, неотворени за обществено ползване.

Чл. 2. (1) Пътищата образуват единна пътна мрежа и служат основно за превоз на пътници и товари.

(2) Пътната мрежа се развива съобразно транспортните и социалните потребности на обществото, инфраструктурата на населените места и изискванията в нормативните актове, свързани с националната сигурност, опазването на околната среда и безопасността на движението.

Чл. 3. (1) Пътищата са републикански и местни.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Републикански пътища са автомагистралите и пътищата от първи, втори и трети клас, които осигуряват транспортни връзки от национално значение и образуват държавната пътна мрежа. Отделни републикански пътища са включени в трансевропейската пътна мрежа.

(3) Местните пътища са общински и частни, отворени за обществено ползване, които осигуряват транспортни връзки от местно значение и са свързани с републиканските пътища или с улиците.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Списъците на републиканските и общинските пътища и промените в тях се утвърждават от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта и на министъра на регионалното развитие и благоустройството след съгласуване с кметовете на общините.

(5) Класификацията на републиканските пътища се извършва при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

(6) Промяната на републикански пътища в общински се утвърждава от Министерския съвет след съгласие на общинските съвети на съответните общини.

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) Участъците от републиканските пътища в границите на урбанизираните територии и селищните образувания имат ограничени връзки с уличната мрежа и движението по тях се осъществява с предимство.

(2) Трасетата на републиканските пътища по уличната мрежа на населените места и селищните образувания се определят с общия градоустройствен план.

Чл. 5. (1) Пътищата имат следните основни елементи:

1. обхват;
2. пътни съоръжения;
3. пътни принадлежности.

(2) Обхватът на пътя е площта, върху която са разположени земното платно и ограничителните ивици от двете му страни, заедно с въздушното пространство над него на височина, определена с нормите за проектиране на пътищата.

(3) Обхватът на пътя по дължината на пътните съоръжения за преместване на препятствия и над тунелите включва хоризонталната проекция на съоръжението върху терена и ограничителните ивици от двете страни на тази проекция.

(4) Ограничителните ивици по ал. 2 и 3 са с широчина до 2 м всяка.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) Широчината на обхвата на пътя извън населените места и в границите на урбанизираните територии с нерегулирани съседни терени се определя с проекта на пътя.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) Широчината на обхвата на първостепенните улици, които са част от републиканските пътища, в границите на урбанизираните територии се определя с подробен устройствен план.

(6а) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) При изграждане на нови пътища или реконструкция на участъци от съществуващи, с изключение на автомагистралите, успоредно на платното за движение от двете страни могат да се изградят велосипедни алеи в участъци и с габарити, определени с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството. При реконструкция на съществуващите пътища велосипедните алеи се изградят върху стабилизирани банкети. При строителство на нови пътища велосипедните алеи се включват в

обхвата на пътното платно. Велосипедните алеи се отделят от платното за автомобилно движение с открит бордюр и/или предпазна ограда.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) Пътните съоръжения и пътните принадлежности се разполагат в обхвата на пътя, с изключение на базите за поддържане на републиканските пътища, енергозахранващите и осветителните съоръжения заедно с прилежащите им терени и снегозащитните съоръжения, които могат да се разполагат извън него.

Чл. 6. (1) Републиканските и общинските пътища имат от двете си страни ограничителна строителна линия, която се разполага на 50 м при автомагистралите, на 25 м при останалите републикански пътища и на 10 м при общинските пътища, измерена хоризонтално и перпендикулярно на оста на пътя от края (ръба) на платното за движение или на лентата за аварийно спиране.

(2) Когато ограничителната строителна линия попада в обхвата на пътя, тя се измества и се разполага по външния край на ограничителната ивица.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) В границите на урбанизираните територии ограничителната строителна линия се определя с градоустройствените и застроителните планове.

Чл. 7. (1) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) Републиканските пътища извън границите на урбанизираните територии и селищните образувания имат от двете си страни обслужващи зони.

(2) Обслужващата зона обхваща ивицата земна площ с широчина 100 м при автомагистралите и 50 м при другите републикански пътища, измерена хоризонтално и перпендикулярно на оста на пътя от края на неговия обхват.

(3) По дължината на пътните съоръжения за преместване на препятствия, на специално уширените пътни участъци и на тунелите обслужващата зона по ал. 2 е с широчина 1000 м.

(4) Промяната на широчината на обслужващата зона се извършва плавно на дължината 1000 м преди началото и след края на участъка по ал. 3.

Глава втора.

СОБСТВЕНОСТ

Чл. 8. (1) Пътищата са публична и частна собственост.

(2) Републиканските пътища са изключителна държавна собственост.

(3) Общинските пътища са публична общинска собственост.

(4) Частните пътища са собственост на отделни юридически или физически лица.

(5) Собствеността на пътищата се разпростира върху всички основни елементи по условията на чл. 5.

Глава трета.

ПОЛЗВАНЕ

Чл. 9. (1) Пътищата са отворени за обществено ползване при спазване на реда и правилата, установени със Закона за движението по пътищата.

(2) Частните пътища могат да бъдат отворени за обществено ползване, когато това се налага от обществени интереси, по инициатива на съответния общински съвет и със съгласието на собственика при договаряне на взаимоотношенията. В договора задължително се включват клаузи, определящи вида и размера на дължимото обезщетение и задълженията на страните по поддържането и ремонта на пътя.

(3) Собствениците или администрацията, управляващи пътищата, могат да въвеждат временни забрани за обществено ползване на отделни пътища или участъци от тях при извършване на ремонтни работи, при природни бедствия и аварии, при неблагоприятен водотоплинен режим на настилката, при възникване на опасност за сигурността на движението и при провеждане на масови спортни мероприятия.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Национална агенция "Пътна инфраструктура" въвежда забрани за обществено и специално ползване на отделни пътища за някои видове пътни превозни средства, когато това е необходимо за осигуряване на безопасността на движението.

(5) Забрани по ал. 3 и 4 се въвеждат след съгласуване с органите на Министерството на вътрешните работи, а за специално уширените пътни участъци - и с Министерството на отбраната.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) За преминаване по републиканските пътища, които са включени в трансевропейската пътна мрежа, както и такива, които са извън нея или по техни участъци, Министерският съвет може да въвежда само една от следните такси:

1. такса за ползване на пътната инфраструктура - винетна такса; заплащането на винетната такса дава право на едно пътно превозно средство да ползва за определен срок републиканските пътища, които са включени в трансевропейската пътна мрежа, както и такива, които са извън нея или по техни участъци; размерът на винетните такси, включително административните разходи, за всички категории превозни средства се определя от Министерския съвет, така че да не е по-висок от максималните размери, посочени в приложение № 1;

2. такса за изминато разстояние - ТОЛ такса; заплащането на ТОЛ таксата дава право на едно пътно превозно средство да измине разстояние между две точки от съответния път или пътен участък; таксата за изминато разстояние се определя в зависимост от техническите характеристики на пътя или пътния участък, от изминатото разстояние, от категорията на пътното превозно средство и се определя за всеки отделен път или пътен участък; в тези случаи администрацията, управляваща пътя, задължително осигурява и сигнализира дублиращ път.

(2) Въвеждането на една от таксите по ал. 1 за преминаване по републикански пътища, които са извън трансевропейската пътна мрежа или по техни участъци, с цел управление на пътните потоци по паралелни (алтернативни) направления на трансевропейската пътна мрежа, не трябва да води до дискриминация по отношение на международния трафик и до нарушаване на конкуренцията между отделните превозвачи.

(3) Списъкът на пътищата за преминаване на пътни превозни средства с българска или чуждестранна регистрация, по които може да се събира такса за ползване на пътната инфраструктура - винетна такса, или такса за изминато разстояние - ТОЛ такса, се приема с решение на Министерския съвет. Списъкът се обнародва в "Държавен вестник".

(4) За ползване на отделни съоръжения по републиканските пътища по ал. 1 - мостове, тунели и/или планински проходи, посочени в списък, приет с решение на Министерския съвет и обнародван в "Държавен вестник", може да се въвежда такса за ползване на съответното съоръжение и/или проход. Тази такса не се въвежда за пътищата, за които се събира такса по ал. 1, т. 2.

(5) За специално ползване на републиканските пътища или на части от тях се събират отделни такси.

(6) Размерът на таксите по ал. 1, 4 и 5 се определя от Министерския съвет с тарифа, а условията и редът за тяхното събиране - с наредба на Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта.

Чл. 10а. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) (1) (Отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

(2) Винетните такси се диференцират в зависимост от вида на пътното превозно средство, за което са предназначени, и от срока, за който е платена винетната такса.

(3) В зависимост от срока винетните такси биват годишна, месечна, седмична и дневна.

(4) Винетната такса се заплаща от собственика или ползвателя на пътното превозно средство.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г.) При заплащане на винетната такса се издава документ, наречен "винетка", който удостоверява правото на ползване на републиканските пътища, като:

1. винетката се състои от две части; първата част е оформена за еднократно залепване в долния десен ъгъл на вътрешната страна на предното стъкло на пътното превозно средство и е осигурена срещу фалшифициране със защитни знаци; тя има и предназначението да удостоверява плащането на винетната такса пред контролните органи; втората част във вид на талон се съхранява от водача на пътното превозно средство и служи за доказателство за платена винетна такса при издаване на безплатен винетен стикер в случаите на счупване или кражба на предното стъкло на автомобила, както и при производствен дефект на винетния стикер;

2. собственикът или ползвателят на пътното превозно средство има право да ползва републиканските пътища на Република България, като преминава по тях или по техните участъци с пътното превозно средство само когато е заплатена винетна такса за съответния период и категория на пътното превозно средство и в долния десен ъгъл на предното стъкло на пътното превозно средство е залепен валиден винетен стикер;

3. при унищожаване на залепената част от годишния винетен стикер вследствие на производствен дефект на винетката, счупване или кражба на предното стъкло, след представяне на втората част от годишната винетка се издава безплатен годишен винетен стикер, валиден до изтичането на срока на първоначално издадения винетен стикер;

4. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) счупването или кражбата на предното стъкло се удостоверяват съответно със служебна бележка или с констативен акт на Главна дирекция "Охранителна полиция", а производственият дефект на винетката - при оглед, извършен от представители на съответното областно пътно управление на Национална агенция "Пътна инфраструктура";

5. безплатен годишен винетен стикер се издава на собственика или ползвателя на пътното превозно средство след представяне в съответното областно пътно управление на заявление за безплатна винетка, към което се прилагат копие от документа за собственост или ползване на пътното превозно средство, актът за констатиране на счупването, кражбата или производствения дефект, втората част на годишния винетен стикер и частта, която е била залепена на счупеното стъкло, или частта с фабричния дефект; при кражба на предното стъкло не се изисква представянето на първата част на винетния стикер.

(6) Винетната такса се заплаща за следните пътни превозни средства:

1. моторните превозни средства, които имат най-малко четири колела и са предназначени за превоз на пътници, моторните превозни средства, предназначени за превоз на товари, които имат най-малко четири колела, както и такива моторни превозни средства с повишена проходимост;

2. моторните превозни средства с най-малко два моста, конструктивно предназначени за теглене, бутане, носене или задвижване на определени инструменти, прикачен инвентар, машини или ремаркета; към тях се отнасят колесните трактори, които могат да бъдат съоръжени за превоз на товари (самоходни шасита) и придружаващ персонал, и ремаркетата, включително полуремаркетата;

3. специализираните строителни машини, автокрановете, специализираните ремаркета за превоз на тежки или извънгабаритни товари и други специални автомобили, без тролейбусите;

4. колесните трактори и другите самоходни машини, когато се регистрират за движение по пътищата;

5. специализираните пътни превозни средства и строителни машини, които по принцип са предназначени за движение извън републиканските пътища, включително руднични и кариерни превозни средства, за времето, когато ползват републиканските пътища за придвижване на собствен ход, при условие че отговарят на техническите изисквания и на условията за безопасност на движението.

(7) Пътните превозни средства по ал. 6 се разделят на следните категории:

1. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) пътни превозни средства по ал. 6, т. 1, предназначени за превоз на товари, както и превозни средства по ал. 6, т. 2, 3, 4 и 5 с 2 (две) и повече оси, които имат техническа допустима максимална маса 12 (дванадесет) или повече тона;

2. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) пътни превозни средства, предназначени за превоз на пътници с повече от 8 (осем) места за сядане, без мястото на водача, и пътни превозни средства, предназначени за превоз на товари с 2 (две) оси, както и пътните превозни средства по ал. 6, т. 3, 4 и 5 с 2 (две) оси и/или които имат максимално допустима маса, по-малка от 12 (дванадесет) тона;

3. (доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) пътни превозни средства, предназначени за превоз на пътници, с не повече от 8 (осем) места за сядане, пътни превозни средства, предназначени за превоз на товари, и/или пътни превозни средства, предназначени за превоз на пътници и товари, с технически допустима максимална маса не повече от 3,5 т, както и пътните превозни средства от тази група с повишена проходимост.

(8) Винетната такса се определя за всяко конкретно пътно превозно средство. Винетката, издадена срещу платената винетна такса, следва пътното превозно средство и в случай на прехвърляне на собствеността на пътното превозно средство, като запазва валидността си за срока, за който е издадена.

(9) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Когато пътно превозно средство от категория по ал. 7, т. 3 тегли едно или няколко ремаркета с технически обща допустима максимална маса над 3,5 т на едното или общо на състава от ремаркета, за състава се заплаща винетна такса като за пътно превозно средство по ал. 7, т. 2.

(10) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) За намаляване на вредното въздействие върху околната среда от пътните превозни средства при определяне размера на таксите в тарифата по чл. 10, ал. 6 Министерският съвет определя по-ниски такси за пътните превозни средства по ал. 7, т. 1 и 2, които отговарят на екологична категория "ЕВРО III", "ЕВРО IV", "ЕВРО V", "EEV" и по-висока.

(11) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Пътните превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 1 и 2, които отговарят на екологична категория "ЕВРО 0", "ЕВРО I", "ЕВРО II", както и пътните превозни средства, за които не може да бъде доказана екологична категория по ал. 10, заплащат общия размер на таксите по чл. 10, ал. 6.

(12) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Правото да се заплати по-ниската такса съгласно ал. 10 за пътните превозни средства по ал. 7, т. 1 и 2, които отговарят на категория "ЕВРО III", "ЕВРО IV", "ЕВРО V", "EEV" и по-висока, се доказва с представяне на оригинал или нотариално заверено копие на свидетелството за регистрация на пътното превозно средство - Част I, когато в т. V9 е вписано с думи "ЕВРО/EURO III, IV, V" или "EEV", и/или със сертификата за съответствие по Резолюция СЕМТ/СМ(2001) 9 Final и валиден сертификат за техническа изправност. При условие че в свидетелството за регистрация не е вписана категорията ЕВРО/EURO на пътното превозно средство и то не притежава валиден сертификат за съответствие, за всички пътни превозни средства с дата на първоначална регистрация след 30 септември 2001 г. се приема, че отговарят най-малко на категория "ЕВРО III" и могат да се ползват от правото да се заплаща по-ниска такса съгласно ал. 10.

Чл. 10б. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) За движение по републиканските пътища на пътни превозни средства на Министерството на вътрешните работи и Неотложната медицинска помощ, които имат трайно монтирано устройство за подаване на светлинен сигнал с проблясваща синя или червена светлина и специален звуков сигнал, и на пътните превозни средства на Гражданската защита и на Въоръжените сили не се заплащат такси по чл. 10.

Чл. 10в. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 104 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., в сила от 01.01.2009 г.) (1) Лице с 50 и над 50 на сто намалена работоспособност се освобождава от заплащане на винетна такса за един лек автомобил - негова собственост или съпругеска имуществена общност, с обем на двигателя до 2000 куб. см и мощност до 117,64 kW (160 к.с.) по ред, определен с наредба на министъра на транспорта и министъра на труда и социалната политика.

(2) Условието и редът за компенсирането на стойността на безплатните винетки по ал. 1 се определят с наредба на министъра на транспорта, министъра на финансите и министъра на труда и социалната политика.

Чл. 10г. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) За пътни превозни средства с чуждестранна регистрация не се събира винетна такса, ако това е предвидено в международен договор или конвенция, по които Република България е страна.

Чл. 10д. (Нов - ДВ, бр. 104 от 2005 г.) За колесни трактори, тракторни ремаркета и друга самоходна техника, регистрирана за работа съгласно Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника, не се заплаща винетна такса.

Чл. 10е. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Контролът на граничните контролно-пропускателни пунктове по изпълнение на задължението на пътните превозни средства с българска и чуждестранна регистрация за заплащане на таксите по чл. 10 се осъществява от длъжностни лица на Национална агенция "Пътна инфраструктура".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Пътно превозно средство, което е пристигнало на граничен контролно-пропускателен пункт в направление да напусне територията на Република България, без да притежава валиден винетен стикер, може да напусне страната само след заплащане на винетна такса за съответната категория съгласно чл. 10а, ал. 7 в специализираното звено на управление "Пътни такси и разрешителни" на Национална агенция "Пътна инфраструктура" на съответния граничен контролно-пропускателен пункт и залепяне на валиден винетен стикер.

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Концесия върху републиканските и общинските пътища или върху отделни участъци или пътни съоръжения от тях се предоставя при условията и по реда на Закона за концесиите.

(2) С решението за откриване на процедурата за предоставяне на концесията се определят условията и редът, при които концесионерът може да събира концесионна ТОЛ такса и/или да получава други плащания включително от страна на концедента.

Чл. 12. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

Чл. 13. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.) Концесионната територия обхваща конкретен републикански път или отделен негов участък и съответстващите им площи по чл. 5.

(2) В случаите, когато обект на концесия е автомагистрала, концесионната територия обхваща и площите, необходими за изграждане на крайпътни обслужващи комплекси, определени с техническата документация за изграждане на автомагистралата.

(3) (Нова - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) Обектът на концесия се определя въз основа на одобрен проект по чл. 126, ал. 6 от Закона за устройство на територията.

Чл. 15. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

Чл. 16. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

Чл. 17. (Отм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

Чл. 18. (1) Специалното ползване на пътищата се осъществява с разрешение на собственика или на администрацията, управляваща пътя.

(2) Физическите и юридическите лица заплащат такси за специалното ползване на пътищата, освен когато в международен договор, по който Република България е страна, е предвидено друго.

(3) Размерът на таксите по ал. 2 се определя от:

1. Министерския съвет - за републиканските пътища;
2. общинските съвети - за общинските пътища;
3. собствениците - за частните пътища.

(4) Лицата, получили разрешение за специално ползване, отстраняват за своя сметка всички причинени от тях повреди и нанесени щети по пътищата или възстановяват разходите за това, направени от администрацията, управляваща пътя.

(5) Специалното ползване на пътищата се извършва при условия и по ред, определени с наредба на Министерския съвет.

Глава четвърта.

УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 19. (1) Пътищата се управляват, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) републиканските пътища - от Национална агенция "Пътна инфраструктура" към министъра на финансите;
2. общинските пътища - от кметовете на съответните общини;
3. частните пътища - от техните собственици.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Управлението на пътищата включва:

1. оперативно планиране на изграждането - проектиране и строителство, и поддържането на пътищата;
2. осигуряване на проекти и строителство на пътища, включително възлагане на обществени поръчки и предоставяне на концесии за тези дейности;
3. организиране, възлагане, финансиране и контрол на дейностите, свързани непосредствено с проектирането, изграждането, управлението, ремонта и поддържането на пътищата;
4. организиране и осъществяване защитата на пътищата, включително на пътните съоръжения и на принадлежностите на пътя;

5. осигуряване на общественото ползване на пътищата чрез регулиране и контрол на автомобилното движение, даване на разрешения и въвеждане на забрани за ползване на пътищата;

6. упражняване на контрол на превозните средства с оглед правилната експлоатация на пътищата и предпазването им от разрушаване;

7. осигуряване на информация и на прогнози за пътния трафик;

8. други дейности, определени с този закон и с правилника за прилагането му, които не са свързани с ползване и разпореждане.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Общините и собствениците на частни пътища съгласуват с Национална агенция "Пътна инфраструктура" проектите за изграждане и свързване на тези пътища с републикански пътища.

Чл. 19а. (Нов - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) (1) Министерският съвет определя държавната политика за планирането, изграждането, управлението и поддържането на пътната инфраструктура в Република България.

(2) В изпълнение на държавната политика по ал. 1 Министерският съвет:

1. приема:

а) стратегия за развитие на пътната инфраструктура;

б) средносрочна оперативна програма за изпълнение на стратегията;

2. предоставя концесии за републиканските пътища и за пътните съоръжения - държавна собственост (мостове и тунели).

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) (1) Министърът на транспорта и министърът на регионалното развитие и благоустройството осъществяват държавната политика за развитието на пътната инфраструктура и предлагат на Министерския съвет стратегия за развитие на пътната инфраструктура и средносрочна оперативна програма за изпълнението ѝ.

(2) Министърът на транспорта:

1. поддържа и развива международните инициативи за изграждането на участъци от трансевропейската пътна мрежа на територията на страната, включително за трансграничните пътни връзки;

2. сключва и осигурява изпълнението на международни двустранни и многостранни договори и споразумения в областта на планирането, изграждането, управлението и поддържането на републиканските пътища;

3. внася в Министерския съвет проекти на закони и на подзаконовни нормативни актове, уреждащи управлението на републиканските пътища.

(3) Министърът на регионалното развитие и благоустройството:

1. в изпълнение на програмите и планове за регионално развитие сключва и осигурява изпълнението на международни двустранни и многостранни договори и споразумения за развитие на пътищата от втори и трети клас;

2. внася в Министерския съвет проекти на закони и на подзаконови нормативни актове, уреждащи нормите в проектирането, строителството и поддържането на пътища.

(4) Министрите по ал. 1 сключват оперативни споразумения с изпълнителния директор на Национална агенция "Пътна инфраструктура" за изпълнението на проекти, финансирани от Оперативна програма "Транспорт", Оперативна програма "Регионално развитие", Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие на Европейския съюз.

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) (1) Създава се Национална агенция "Пътна инфраструктура" към Министерския съвет, наричана по-нататък "агенцията".

(2) Агенцията е юридическо лице - първостепенен разпоредител с бюджетни кредити, със седалище София и със специализирани звена: областни пътни управления, Централна лаборатория по пътища и мостове и управление "Пътни такси и разрешителни".

(3) Агенцията:

1. разработва проект на дългосрочна стратегия за развитие на пътната инфраструктура в съответствие с държавната политика;

2. осъществява управлението на републиканските пътища в съответствие със средносрочните оперативни програми;

3. проучва, анализира и прогнозира развитието на автомобилното движение по републиканските пътища;

4. изпълнява проекти, финансирани чрез оперативните програми "Транспорт" и "Регионално развитие";

5. организира провеждането на обществените поръчки за проектиране, строителство, ремонт и поддържане на републиканските пътища, както и за научно-приложни изследвания и консултации, свързани с управлението на пътищата;

6. организира извършването на подготвителните действия, провеждането на процедурите, сключването на концесионните договори и контрола по тяхното изпълнение за републиканските пътища;

7. съгласува проекти и устройствени планове за изграждане на местни пътища;

8. съгласува инвестиционни проекти, свързани с управлението на пътищата, както и за изграждане на пътни връзки с републиканските пътища, както и проекти, които налагат изместване на пътя или при реализацията на които се изискват допълнителни мерки за безопасността на движението по републиканските пътища;

9. подготвя списък и промени на републиканските и на общинските пътища;

10. издава разрешения за специално ползване на републиканските пътища;

11. организира или контролира събирането на винетни такси, ТОЛ такси и другите такси, предвидени в този закон;
12. осъществява контрол върху транспортните документи на чуждестранните превозвачи;
13. упражнява контрол над превозните средства по отношение на габарити, общо тегло и осово натоварване с оглед правилната експлоатация на пътищата и предпазването им от разрушаване, като събира такси при превишаване на допустимите стойности;
14. взаимодейства с органите на Министерството на извънредните ситуации и Българската армия за осигуряване на движението по пътищата при стихийни бедствия, крупни промишлени аварии и положение на война;
15. осъществява функциите на държавна пътна администрация, представлява държавата в международните пътни организации и участва в разработването и изпълнението на международни договори във връзка с изграждане, поддържане и ползване на пътищата;
16. издава документи в рамките на своята компетентност.

Чл. 21а. (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) (1) Органи на агенцията са:

1. надзорният съвет;
 2. изпълнителният директор.
- (2) Надзорният съвет е постоянно действащ орган и се състои от петима членове.
- (3) Членовете на надзорния съвет се одобряват и освобождават с решение на Министерския съвет по предложение на министър-председателя.
- (4) Министър-председателят със заповед назначава, съответно освобождава, членовете на надзорния съвет и определя председателя.
- (5) За членове на надзорния съвет се назначават инженери, икономисти и юристи, които са с подходяща квалификация и професионален опит и които не са свързани лица по смисъла на Търговския закон с търговец или съдружник или акционер в търговец, който участва в процедури за обществени поръчки или за концесии, провеждани от агенцията.
- (6) Мандатът на надзорния съвет е 5 години. Преди изтичане на мандата член на надзорния съвет може да бъде освободен:
1. по негово писмено искане до министър-председателя;
 2. при фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си за повече от три месеца;
 3. при възникване на обстоятелства на свързано лице по смисъла на Търговския закон с търговец или съдружник или акционер в търговец, който участва в процедури за обществени поръчки или за концесии, провеждани от агенцията.
- (7) При предсрочно освобождаване на член на надзорния съвет Министерският съвет определя нов член за срок до края на първоначалния мандат.

(8) Членовете на надзорния съвет получават възнаграждение, размерът на което се определя с решение на Министерския съвет по предложение на министър-председателя. Възнаграждението на членовете на надзорния съвет е за сметка на бюджета на агенцията.

Чл. 21б. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) (1) Надзорният съвет:

1. контролира разпределението и разходването на средствата за изпълнение на дейностите по планирането, изграждането, управлението и поддържането на републиканските пътища;
2. одобрява проекта на бюджет на агенцията;
3. осъществява надзор върху вътрешния и външния одит и финансовото управление и контрол в агенцията;
4. осъществява контрол по възлагането и изпълнението на обществените поръчки и на концесионните договори за републиканските пътища;
5. дава разрешение за извършване на разпоредителни сделки или отдаване под наем на имоти и вещи - държавна собственост, предоставени за управление на агенцията;
6. приема годишните отчети на изпълнителния директор за дейността на агенцията.

(2) Надзорният съвет приема правила за работата си.

(3) Председателят на надзорния съвет представя ежегодно в Министерския съвет до 30 април отчет за дейността на агенцията за предходната година.

Чл. 21в. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) (1) Изпълнителният директор на агенцията се назначава от министър-председателя.

(2) За подпомагане дейността на изпълнителния директор министър-председателят назначава двама заместник изпълнителни директори.

(3) Възнаграждението на изпълнителния директор и на заместник изпълнителните директори се определя от министър-председателя и е за сметка на бюджета на агенцията.

(4) За изпълнителен директор и за заместник изпълнителен директор се назначава лице, което има професионален опит най-малко 10 години в областта на пътното строителство или опит в управление на публични или корпоративни структури.

(5) Не може да бъде назначено за изпълнителен директор и за заместник изпълнителен директор на агенцията лице, което:

1. е поставено под запрещение;
2. е осъждано за умишлено престъпление от общ характер на лишаване от свобода;
3. е едноличен търговец, неограничено отговорен съдружник в търговско дружество, управител или изпълнителен член на търговско дружество, търговски пълномощник, търговски представител (прокурист), ликвидатор или синдик;

4. е свързано лице по смисъла на Търговския закон с търговец или съдружник или акционер в търговец, който участва в процедури за обществени поръчки или за концесии, провеждани от агенцията;

5. заема ръководна или контролна длъжност в политическа партия;

6. е лишавано от правото да осъществява търговска дейност.

(6) Изпълнителният директор и неговите заместници подават декларация за липса на обстоятелствата по ал. 5 при встъпване в длъжност и текущо на всеки 6 месеца. В тридневен срок от промяна на декларираните обстоятелства лицето подава декларация за това.

(7) При възникване на обстоятелство, което е несъвместимо с изискванията за заемане на длъжността по ал. 5, изпълнителният директор, съответно заместник изпълнителен директор, се освобождава със заповед на министър-председателя.

Чл. 21г. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Изпълнителният директор на агенцията:

1. представява агенцията и организира и ръководи дейността ѝ;

2. прави предложения за промени на републиканските пътища;

3. назначава и освобождава служителите на агенцията;

4. предлага проекти на подзаконови нормативни актове, уреждащи проектирането, строителството и поддържането на пътища;

5. одобрява технически спецификации, технически указания и методически документи, свързани с изграждането, управлението, експлоатацията и поддържането на пътищата;

6. възлага обществени поръчки за проектиране, строителство, ремонт и поддържане на републиканските пътища, както и за научно-приложни изследвания и консултации, свързани с управлението на пътищата;

7. сключва оперативни споразумения с управляващите органи на Оперативна програма "Транспорт" и Оперативна програма "Регионално развитие" за изпълнение на проекти, финансирани от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие на Европейския съюз;

8. организира изработване на проектите на решения за откриване на процедури за предоставяне на концесия, на обосновка, на обявление, на документация за участие и на концесионни договори за концесии на републикански пътища;

9. сключва концесионните договори за републикански пътища и представлява концедента по тях, включително като извършва контрола по изпълнение на концесионните договори;

10. внася за одобрение в Министерския съвет годишен отчет за дейността на агенцията;

11. решава други въпроси, които не са от изключителната компетентност на надзорния съвет.

Чл. 21д. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) (1) Разпоредбите на Закона за администрацията не се прилагат по отношение на структурата и длъжностите в агенцията.

(2) Правоотношенията на работниците и служителите с агенцията се уреждат при условията и по реда на Кодекса на труда.

(3) Структурата, дейността и организацията на работа на агенцията и на нейната администрация се уреждат с правилник, приет от Министерския съвет по предложение на министър-председателя.

Чл. 21е. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Помощен орган на агенцията е Експертният технико-икономически съвет, който разглежда, приема и предлага на изпълнителния директор за утвърждаване разработки и проекти за изграждане, ремонт и поддържане на републиканските пътища.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Експертният технико-икономически съвет изпълнява функциите на държавно-обществен орган в областта на пътищата в случаите, определени със заповед на изпълнителния директор на агенцията.

Чл. 22. (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Агенцията осъществява своята дейност чрез централна администрация и чрез специализираните звена по ал. 2.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Ръководителите на звената по ал. 1 или упълномощени от тях длъжностни лица представляват агенцията във връзка с дейността, която осъществяват.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Ръководителите на звената по ал. 1 или упълномощени от тях длъжностни лица представляват агенцията по съдебни дела, възникнали по правоотношения, свързани с тази дейност.

Чл. 23. Правомощията на кметовете по управлението на общинските пътища се определят с наредба на общинския съвет.

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Имоти и вещи - държавна собственост, предоставени за управление на агенцията, могат да се отдават под наем от изпълнителния директор на агенцията след разрешение от надзорния съвет чрез търг или конкурс при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

(2) Помещения и земи в границите на опорните пунктове могат да се предоставят за ползване по специален режим от служители на пътните управления при условия и по ред, определени в правилника за прилагането на закона.

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) В зоната от оста на пътя до ограничителната строителна линия по чл. 6 се забранява извършването на всякакво строителство, подобрения или разширения на съществуващите обекти, освен тези, които са предназначени за обслужване на пътуващите, при условие, че е гарантирана безопасността на движението и са разрешени по реда на чл. 26.

(2) В обхвата на пътя се забранява:

1. извършването на каквито и да било работи по пътното платно, преди да бъдат поставени необходимите предупредителни и сигнални знаци;
2. поставянето и складирането на материали, които не са необходими за пътя или са резултат от битова или стопанска дейност в съседни имоти;
3. движението на верижни трактори и машини или коли с назъбени колела и железни грайфери, гуми с шипове по пътища с асфалтови покрития, освен в случаите на снегочистване;
4. превозването на мокри товари, които наводняват пътното платно;
5. влизането в пътищата с непочистени машини и замърсяването на пътното платно, пътните съоръжения и пътните принадлежности с кал и други отпадъчни материали;
6. влаченето на дървета, слама и други подобни по пътното платно;
7. (нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) използването на пътните съоръжения и пътните принадлежности за рекламна дейност под каквато и да е форма.

(3) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Забранява се изграждането на крайпътни обекти и на пътни връзки към тях преди входа на тунела минимум на 300 м преди зоната на предупредителната вертикална сигнализация, както и изграждането на рекламни съоръжения преди входа на тунела минимум на 300 м преди зоната на предупредителната вертикална сигнализация над и около портала на тунела.

(4) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Забраната по ал. 3 се прилага за тунели по републиканските пътища, които съвпадат с трансевропейската пътна мрежа на територията на Република България и имат дължина, по-голяма от 500 м.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) За дейности извън специалното ползване на пътищата без разрешение се забраняват:

1. в обхвата на пътя:

- а) засаждането или изсичането и изкореняването на дървета и храсти;
- б) косенето на трева, пашата на добитък и брането на плодове;
- в) поставянето на пътни знаци;
- г) поставянето на възпоменателни плочи и знаци;

2. в обхвата на пътя и обслужващите зони:

- а) изграждането на сгради и съоръжения, както и реконструкцията им;
- б) добиването на кариерни и други материали;
- в) изграждането на пътни връзки към съседни имоти, включително земеделски земи и гори и земи от горския фонд.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) За дейности от специалното ползване на пътищата без разрешение се забраняват:

1. в обхвата на пътя и ограничителната строителна линия:

а) движението на извънгабаритни и тежки пътни превозни средства;

б) изграждането на рекламни съоръжения;

в) експлоатацията на рекламни съоръжения;

г) изграждането на нови и реконструкцията на съществуващи подземни и надземни линейни или отделно стоящи съоръжения на техническата инфраструктура;

д) експлоатацията на подземни и надземни линейни или отделно стоящи съоръжения на техническата инфраструктура;

е) временното ползване на части от пътното платно и на земи в обхвата на пътя;

2. в обхвата на пътя и обслужващите зони:

а) изграждането на търговски крайпътни обекти, включително на площадки за оказване на пътна помощ и пътни връзки към тях;

б) експлоатацията на търговски крайпътни обекти, включително на площадки за оказване на пътна помощ и пътни връзки към тях.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.)

Разрешенията по ал. 1 и 2 се издават от изпълнителния директор на агенцията или от упълномощено от него длъжностно лице - за републиканските пътища, и от кметовете на съответните общини - за общинските пътища:

1. в 15-дневен срок от подаване на заявлението - за разрешенията по ал. 1, освен ако се налага допълнително проучване, но не по-късно от един месец;

2. в 30-дневен срок от подаване на заявлението - за разрешенията по ал. 2, т. 1, буква "г" и т. 2, буква "а", освен ако се налагат допълнителни проучвания, но не по-късно от три месеца, като за удължаването на срока заинтересуваното лице се уведомява писмено;

3. в 15-дневен срок от подаване на заявлението - за всички останали случаи.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Собственикът на подземни и надземни съоръжения на техническата инфраструктура, намиращи се по обхвата на пътя и обслужващите зони при внезапно произлезли повреди, може да започне веднага възстановителните работи, като уведоми за това най-близкото поделение на агенцията за републиканските пътища и съответната техническа служба на общината за общинските пътища при условия, че е гарантирана безопасността на движението.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.)

Изпълнителният директор на агенцията съгласува проекти - пътна част за изграждане на пътни

връзки, след представяне на писмено становище за проект за организация на движението от органите на пътната полиция при Министерството на вътрешните работи.

(6) (Отм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.)

(7) Разрешенията се издават при следните условия:

1. да съществуват реални възможности за преминаване на тежкото и/или извънгабаритното превозно средство;

2. да са спазени изискванията на Закона за движението по пътищата, този закон, подзаконовите нормативни актове за неговото прилагане и нормите за проектиране на пътища;

3. при временното ползване на части от пътно платно:

а) този закон и Законът за движението по пътищата да не забраняват дейността, свързана с временното ползване на части от пътното платно;

б) за временното пресичане на пътя да има одобрен проект за пресичането.

(8) Срокът на валидност на разрешенията е, както следва:

1. при превоз на тежки и извънгабаритни товари - 30 дни;

2. при извършване на строителство - една година;

3. при временното ползване на части от пътното платно и другите видове специално ползване на пътищата - по преценка на разрешаващия орган, съобразена с искането на заявителя.

(9) Разрешенията се отнемат при неспазване на условията, предвидени в тях.

(10) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Обжалването на отнемането на разрешенията и на отказите за тяхното издаване е при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(11) Министерският съвет определя с тарифа размера на таксите за издаване на разрешенията по ал. 1 и 2.

Чл. 27. (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Национална агенция "Пътна инфраструктура" проучва интензивността на движението и контролира теглото, осовото натоварване и габаритните размери на пътните превозни средства чрез разполагане на определени места на устройства за отчитане на тези характеристики.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Национална агенция "Пътна инфраструктура" контролира спазването на маршрутите, обявени от чуждестранните моторни превозни средства при влизане в страната.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Определените от министъра на вътрешните работи служби за контрол по спазване на правилата за движение на пътищата са

задължени да оказват съдействие на органите на Национална агенция "Пътна инфраструктура" при извършване на проверки по ал. 1 и 2.

Чл. 28. (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.)

Глава пета.

ИЗГРАЖДАНЕ, РЕМОНТ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ПЪТИЩАТА

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Агенцията и общините поддържат републиканските и общинските пътища съобразно транспортното им значение, изискванията на движението и опазването на околната среда.

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Агенцията осъществява дейностите по изграждането, ремонта и поддържането на републиканските пътища.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Агенцията и общините осъществяват съвместно по взаимна договореност дейностите по изграждането, поддържането и ремонта на републиканските пътища в границите на урбанизираните територии при условията и по реда, определени с правилника за прилагането на закона.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) Изграждането, ремонтът и поддържането на подземните съоръжения, тротоарите, велосипедните алеи, паркингите, пешеходните подлези, осветлението и крайпътното озеленяване по републиканските пътища в границите на урбанизираните територии се организират от съответната община.

Чл. 31. Изграждането, ремонтът и поддържането на общинските пътища се осъществяват от общините.

Чл. 32. Изграждането, ремонтът и поддържането на частните пътища се осъществяват от техните собственици.

Чл. 33. Изместването на отделни пътища или техни участъци във връзка с изграждането или реконструкцията на нови или съществуващи обекти е за сметка на инвеститора, който го е предизвикал.

Чл. 34. Изграждането, реконструкцията и ремонтът на пътните възли и кръстовища се извършват:

1. на новите пътни възли и кръстовища - със средства на собствениците на новите пътища;
2. на съществуващите пътни възли и кръстовища - съвместно от собствениците на пътищата по основното и второстепенното направление, като размерът на средствата за всеки от тях се определя по ред, установен в правилника за прилагането на закона;
3. на пътните връзки към крайпътните обекти за обслужване на пътници и превозни средства - от собствениците на тези обекти.

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Изграждането и поддържането на железопътните прелези по пътищата се извършва по ред, определен с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на транспорта.

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) Проектирането, строителството, ремонтът и поддържането на пътищата се извършват при спазване на техническите норми и правила, определени с наредби на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 36а. (Нов - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) (1) На задължително съгласуване подлежат:

1. проектите за изграждане или реконструкция на общински и частни пътища;

2. проектите за изграждане или реконструкция на пътни кръстовища, възли и пътни връзки за свързване на:

а) общински и частни пътища с републиканските пътища;

б) прилежащи територии с републиканските пътища;

в) частни пътища с общинските пътища;

г) прилежащи територии с общинските пътища;

д) прилежащи територии с частните пътища;

3. инвестиционни проекти, които засягат пътищата.

(2) Съгласуването на проектите се извършва:

1. за обекти по ал. 1, т. 1 - от директора на съответното областно пътно управление;

2. за обекти по ал. 1, т. 2, букви "а" и "б" и по т. 3:

а) от изпълнителния директор на агенцията - за автомагистрала и републикански пътища първи клас;

б) от директора на съответното областно пътно управление - за републикански пътища втори и трети клас;

3. за обекти по ал. 1, т. 2, букви "в" и "г" и по т. 3 на общински пътища - от кмета на съответната община;

4. за обекти по т. 2, буква "д" и по т. 3 на частни пътища - от собственика на пътя.

(3) Съгласуването се извършва служебно от органите, одобряващи проектите, в 14-дневен срок след представянето на проекта.

(4) При съгласуването администрациите, управляващи пътищата, могат да поставят допълнителни изисквания към проектите, когато това е от значение за осигуряване безопасността на движението.

(5) Агенцията и областните пътни управления с оглед безопасността на автомобилното движение могат да ограничават броя на пътните връзки по ал. 1, т. 2, буква "б" по пътищата от първи, втори и трети клас извън границите на населените места и да определят други места, където те могат да бъдат изградени.

(6) Администрацията, управляваща пътя, може да откаже съгласуването на проектите по ал. 1 в следните случаи:

1. ако нанасят повреди на публичната собственост или пречат на нейното използване за дейности от обществен интерес;
2. при промяна на предназначението и характеристиките на пътя или на пътната връзка;
3. когато това е наложително поради преустройство на пътищата и на пътните връзки;
4. когато се изисква привеждането на пътните връзки в съответствие с проекта на пътя или с действащия устройствен план.

(7) Отказът за съгласуване на проекта се извършва с мотивирано решение, което подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава шеста.

ОТЧУЖДАВАНЕ И ВРЕМЕННО ПОЛЗВАНЕ НА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ ЗА ПЪТИЩА

Чл. 37. (1) Недвижимите имоти - собственост на физически или юридически лица, необходими за изграждане и реконструкция на републиканските пътища, се отчуждават при условията и по реда на Закона за държавната собственост, а за общинските пътища - при условията и по реда на Закона за общинската собственост.

(2) Предназначението на земеделските земи, необходими за изграждане и реконструкция на пътища, се променя по реда на Закона за опазване на земеделските земи, а за горите и земите от горския фонд - по реда на Закона за горите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) Имоти в границите на урбанизираните територии се отчуждават при условията и по ред, определени със закон.

Чл. 38. (1) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) Земи извън границите на урбанизираните територии - собственост на физически или юридически лица, могат да се използват временно за нужди, свързани с изграждането, ремонта и поддържането на републиканските и общинските пътища, при условията и по реда на Закона за задълженията и договорите.

(2) Временното ползване на земи по ал. 1, които са земеделски, се урежда при условията и по реда на Закона за опазване на земеделските земи и правилника за неговото прилагане.

(3) Временното ползване на площи от горския фонд по ал. 1 се урежда при условията и по реда на Закона за горите.

(4) За временното ползване на земи по ал. 1 собственикът сключва договор със:

1. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) изпълнителния директор на агенцията - за републиканските пътища;
2. кмета на съответната община - за общинските пътища.

(5) В договора по ал. 4 се определят условията и срокът за ползване на земята, размерът на наема и дължимото обезщетение, ако такова се предвижда.

(6) Временното ползване на земи по ал. 1 се допуска за срок до 5 години, след което земите, възстановени съобразно тяхното предназначение, се връщат на собственика.

Чл. 39. (1) При стихийни бедствия и аварии, при които се прекъсва движението по пътя и за неговото възстановяване се налага да се построи обходен път, земите за временно ползване могат да се завземат преди започване на процедурата по чл. 38.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Временното завземане на земи в случаите по ал. 1 се извършва въз основа на заповед на изпълнителния директор на агенцията - за републиканските пътища, и на кмета на общината - за общинските пътища, като на собствениците се дължи обезщетение.

Чл. 40. (1) Паричните обезщетения за отчуждени или временно използвани земи се изплащат от съответния инвеститор - при изграждане на нов път, или от собственика на пътя - при реконструкция или ремонт на съществуващ път.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Обезщетенията за отчуждените за нуждите на републиканските пътища недвижими имоти в границите на урбанизираните територии по чл. 37, ал. 1 се изплащат съвместно от агенцията и общините в частта, отнасяща се до платното за движение. Обезщетенията за частта извън платното за движение се изплащат от съответната община.

(3) Не се дължат обезщетения за отчуждаване или за временно ползване на земи - собственост на държавата, за нуждите на републиканските пътища, с изключение на гори и земи от Държавния горски фонд, а на земи - общинска собственост, за нуждите на общински пътища.

Чл. 41. Собствениците или наемателите на имоти, намиращи се по-ниско от земното платно, са длъжни да осигурят нормално функциониране на водоотводните съоръжения.

Чл. 42. В земи, съседни на пътни участъци с интензивни снегонавявания, могат да се разполагат временно снегозащитни огради и съоръжения по реда на чл. 38.

Глава седма.

ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 43. (1) Изграждането, реконструкцията, ремонтът и поддържането на републиканските и общинските пътища се финансират със средства от държавния бюджет, от бюджетите на общините, с безвъзмездно предоставени средства и със заеми от международни финансови институции.

(2) Бюджетните средства за финансиране на дейностите по ал. 1 се определят със закона за държавния бюджет за съответната година.

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Източниците на финансиране на агенцията са:

1. субсидии от държавния бюджет и трансфери, предвиждани ежегодно в закона за държавния бюджет на Република България за съответната година;

2. такси по чл. 10 и чл. 18, ал. 3, т. 1;

3. лихви;

4. дарения, помощи и други привлечени средства от местни и чуждестранни физически и юридически лица;

5. други средства, определени със закон или с акт на Министерския съвет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Средствата по ал. 1 се разходват за:

1. изграждане на нова пътна инфраструктура;

2. експлоатация, поддържане, ремонт и реконструкция на републиканските пътища;

3. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) административно-стопански и други разходи, свързани с дейността на агенцията.

Чл. 44а. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., отм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г.)

Чл. 44б. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Приходите от винетни такси по този закон постъпват в приход по бюджета на агенцията.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.)

(3) (Нова - ДВ, бр. 64 от 2006 г.) Приходите от винетни такси по чл. 44, ал. 1, т. 2 не могат да се използват за финансиране изграждането на нова пътна инфраструктура.

Чл. 44в. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) (1) В бюджета на агенцията се предвиждат и извършват разходи за финансиране на дейностите по експлоатацията, поддържането, ремонта и реконструкцията на републиканските пътища, за които се заплащат винетни такси, включително:

1. експлоатация, поддържане, ремонт, възстановяване, модернизация, реконструкция, инвестиции за подобряване на качеството и пропускателната способност на републиканските пътища, когато това не представлява изграждане на нова пътна инфраструктура;

2. административни разходи, свързани с поддържането на винетната система, включително производството и организацията за разпространение и продажба на винетни стикери и сигнализиране на републиканските пътища с платено преминаване;

3. публикации и информационни кампании чрез средствата за масово осведомяване с цел информиране на потребителите относно правата и задълженията им по заплащането на винетна такса за ползване на републикански пътища;

4. дейности по установяване и отстраняване на причините и условията за възникване на пътнотранспортни произшествия по републиканските пътища и за публикации и информационни кампании за подобряване безопасността на движението;

5. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) управление и администриране на дейността на агенцията.

(2) Разходите по ал. 1 се извършват чрез обособяване на отделен платежен код в системата за електронни бюджетни разплащания.

(3) Неусвоената част от постъпилите по чл. 44б средства, включително средства от минали години, са неделима част от единната сметка и се изразходват само в съответствие с разпоредбите на този закон.

(4) Средствата по ал. 3 се управляват в рамките на контрола и управлението на ликвидността на системата на единна сметка.

Чл. 44г. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.)

Чл. 44д. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., отм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г.)

Чл. 44е. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., отм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г.)

Чл. 44ж. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., отм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г.)

Чл. 44з. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2004 г., отм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г.)

Чл. 45. (Отм. - ДВ, бр. 112 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г.)

Чл. 46. (Отм. - ДВ, бр. 112 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г.)

Чл. 47. (Отм. - ДВ, бр. 112 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г.)

Чл. 48. (Отм. - ДВ, бр. 112 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г.)

Чл. 49. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) От бюджета на агенцията се финансират разходи при спазване на следните приоритети:

1. изплащане на българско дялово участие по финансиране на програми въз основа на сключени международни договори, по които Република България е страна;
2. изплащане на главница, лихви и такси по заеми, отпуснати от международни финансови институции по т. 1;
3. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) погашения на главница, лихви и такси по вътрешни заеми, които агенцията е получила;
4. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) изграждане, ремонт и поддържане на републиканските пътища, включително местата на пресичането им с железопътната мрежа;
5. изграждане, ремонт и поддържане на общинските пътища;
6. проучвателни, проектни и научноизследователски разработки по т. 4 и 5;

7. национални и общински програми за повишаване на безопасността на движението по републиканските и общинските пътища.

Чл. 50. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството съгласува с изпълнителния директор на агенцията целевото финансиране на общини със средствата по чл. 49, т. 5.

(2) Общините финансират строителството, ремонта и поддържането на общинските пътища и със собствени бюджетни средства.

Чл. 51. Частните пътища се финансират със средства на техните собственици.

Глава осма.

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 52. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Наказват се с глоба от 200 до 500 лв. физическите лица, които извършат или разпоредят да бъдат извършени следните дейности в обхвата на пътя:

1. изсичане и изкореняване на дървета и храсти, косене на трева и бране на плодове без разрешение на администрацията, която управлява пътя;
2. паша на добитък и опожаряване на растителността;
3. движение с непочистени от кал машини;
4. превозване на мокри товари, с които се овлажнява платното за движение;
5. превозване на насипни материали в превозни средства, позволяващи тяхното разпиляване;
6. поставяне и складиране на материали, които не са свързани с експлоатацията на пътя;
7. влачене на дървета и други предмети;
8. движение с верижни машини, освен при снегочистване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е от 500 до 1000 лв.

Чл. 53. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Наказват се с глоба от 300 до 2000 лв., ако деянието не представлява престъпление, физическите лица, нарушили разпоредбите на чл. 25, 26 и 41 или които извършат или наредят да бъдат извършени следните дейности:

1. нанасяне на повреди или унищожаване на пътищата, пътните съоръжения и принадлежностите на пътя;
2. движение на извънгабаритни и тежки пътни превозни средства и товари без разрешение на собственика или администрацията, управляваща пътя;
3. разпиляване на вредни вещества, опасни за хората и околната среда;
4. извършване в обхвата на пътя на:

а) дейности, застрашаващи безопасността на движението, или използване на пътищата извън тяхното предназначение;

б) дейности, предизвикващи прекъсване, отклоняване или спиране на движението;

5. извършване в обхвата на пътя и обслужващите зони без разрешение на администрацията, управляваща пътя, на:

а) (изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) строителни и ремонтни работи по пътищата извън границите на урбанизираните територии и в населените места без регулационни планове;

б) прокарване на нови и ремонт на съществуващи телеграфни, телефонни, електропроводни, въжени и други линии, кабели, продуктопроводи, водопроводи, напоителни и други канали;

в) откриване на нови и ремонт на съществуващи крайпътни обекти за обслужване на пътници и превозни средства и изграждане на пътни връзки към тези обекти или към съседни имоти;

г) изграждане на рекламни съоръжения и поставяне на рекламни материали;

6. разкриване на кариери на разстояние, по-малко от 300 м от оста на пътя и на по-малко от 1000 м от мостовете, без разрешение на администрацията, която управлява пътя.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е от 500 до 3000 лв.

(3) При нарушение по ал. 1, т. 4 и 5 администрацията, управляваща пътя, уведомява писмено районната дирекция за национален строителен контрол с искане за незабавно спиране на строителните работи при условия и по ред, определени в закон.

Чл. 54. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) В случаите на нарушения по чл. 52 и 53 на юридическите лица и на едноличните търговци се налага имуществена санкция от 1000 до 5000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) При повторно нарушение по ал. 1 имуществената санкция е от 2000 до 7000 лв.

(3) Работодателят е отговорен солидарно с работника или служителя за причинените от тях щети.

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Невнесените такси по чл. 10 и таксите по чл. 18, с изключение на винетните такси, се събират от териториалните поделения на Агенцията за държавни вземания заедно с лихвите по Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания и по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Чл. 56. (1) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(2) Нарушенията се установяват с актове, съставени от:

1. (доп. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) длъжностните лица на областните пътни управления и на управление "Пътни такси и разрешителни" - за нарушения по републиканските пътища;

2. длъжностните лица, определени от кмета на общината - за нарушенията по общинските пътища и по молба на собственика - за частните пътища.

(3) Наказателните постановления се издават:

1. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) за републиканските пътища - от изпълнителния директор на агенцията или от упълномощено от него длъжностно лице;

2. за общинските и частните пътища - от кмета на съответната община или от упълномощено от него длъжностно лице.

(4) Когато деянието съдържа признаци на престъпление, преписката се изпраща на прокурора за възбуждане наказателно преследване.

Чл. 57. (1) За нарушение по чл. 52, ал. 1 и по чл. 53, ал. 1 освен наложените санкции нарушителят се задължава в определен срок да отстрани последиците от нарушението.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 01.03.2008 г.) При неизпълнение на изискванията по ал. 1 последиците се отстраняват от администрацията, управляваща пътя, за сметка на нарушителя. За вземането си от нарушителя администрацията може да поиска издаване на заповед за незабавно изпълнение по реда на чл. 418 от Гражданския процесуален кодекс въз основа на извлечение от счетоводните си книги.

(3) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Стойността на извършените работи за отстраняване на последиците от нарушението се установява със счетоводни документи и/или извлечения от счетоводните книги.

(4) (Нова - ДВ, бр. 6 от 2004 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) При извършване на дейности, определени от този закон като специално ползване на пътищата без разрешение на собственика на пътя или на администрацията, управляваща пътя, както и при неплащане на дължимите такси, се налагат следните санкции:

1. (доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) при извършване на строителни работи без разрешение, едновременно с прилагането на ал. 1 и 2 и на чл. 56 собственикът или администрацията, управляваща пътя, със съдействието на органите на Министерството на вътрешните работи, прекъсва достъпа до обекта или демонтира изграденото рекламно или друго съоръжение в обхвата на пътя и ограничителната строителна линия;

2. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) в случаите на извършено строителство без разрешение администрацията, управляваща пътя, прекъсва достъпа до обекта или демонтира съоръжението;

3. (изм. и доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) при забавяне плащането на дължимите годишни такси по чл. 18, ал. 3 и продължаващо извършване на разрешеното специално ползване на пътя, администрацията, управляваща пътя, отнема издаденото разрешение и за сметка на нарушителя прекъсва достъпа до обекта или демонтира съответното рекламно или друго съоръжение;

4. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) демонтираните рекламни и други съоръжения се съхраняват в областните пътни управления и

ако в срок до един месец от демонтирането не бъдат потърсени или не бъдат уредени взаимоотношенията по реда на този закон, те стават собственост на агенцията.

(5) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Демонтираните и съхранявани в областните пътни управления рекламни и други съоръжения, ако бъдат потърсени в срока по ал. 4, т. 4, се връщат на заинтересованото лице след заплащане на разходите за демонтаж и съхранение и след заплащане на предвидената санкция.

Чл. 58. (Отм. - ДВ, бр. 112 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г.)

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Път" е ивицата от земната повърхност, която е специално пригодена за движение на превозни средства и пешеходци и отговаря на определени технически изисквания.
2. "Земно платно" е част от повърхността в обхвата на пътя, върху която са разположени: платното (платната) за движение; разделителните ивици; банкетите; тротоарите; разделителните и направляващите острови; зелените площи; крайпътните отводнителни и предпазни окопи; откосите; бермите и другите конструктивни елементи на пътя.
3. "Пътни съоръжения" са: водостоците; мостовете; виадуктите; естакадите; надлезите; подлезите; тунелите; подпорните и декоративните стени; укрепителните и водоотвеждащите устройства и пречиствателните съоръжения.
4. (изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) "Пътни принадлежности" са: базите за поддържане на републиканските пътища; пътните знаци; пътната маркировка; светофарните уредби; автономните телефонни колонки; крайпътните насаждения; аварийните площадки; крайпътните чешми и площадките за краткотраен отдих; енергозахранващите и осветителните съоръжения заедно с прилежащите им терени; предпазните огради, направляващите стълбчета, снегозащитните съоръжения; защитните огради и другите технически средства за организация и регулиране на движението.
5. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) "Ограничителна строителна линия" е линията, която определя площта от всяка страна на пътя, в която се въвежда разрешителен режим.
6. "Обслужваща зона" е земната повърхност встрани от края на обхвата на пътя, в която се въвежда разрешителен режим на ползване на имотите от техните собственици или от лицата с предоставено право на ползване.
7. "Обществено ползване на пътищата" е обичайното използване на пътищата за превоз на пътници и товари с общоприетите пътни превозни средства или за придвижване на пешеходци.
8. (изм. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) "Специално ползване на пътищата" е използването на пътищата за превозване на тежки и извънгабаритни товари или за осъществяване на други дейности в обхвата на пътя и в обслужващите зони, като: изграждане и експлоатация на търговски крайпътни обекти и на пътни връзки към тях, както и на площадки за оказване на пътна помощ и на пътни връзки към тях; изграждане и експлоатация на рекламни съоръжения; изграждане на нови и ремонт на съществуващи подземни и надземни линейни или отделно стоящи

съоръжения и тяхната експлоатация в обхвата на пътя; временно ползване на части от пътното платно и земи в обхвата на пътя от други лица.

9. "Крайпътни обслужващи комплекси" са всички земни повърхности в близост до пътя заедно с разположените върху тях сгради и съоръжения за обслужване на пътуващите и на пътните превозни средства, като площадки за отдых, къмпинги, мотели, бензиностанции, заведения за хранене, магазини, пунктове за техническо обслужване на автомобили и пунктове за помощ на аварирани по пътя автомобили.

10. "Опорен пункт за поддържане" е сграда с прилежащ терен извън обхвата на пътя, която се използва от администрациите на пътните управления при изпълнение на дейностите, свързани с поддържането на републиканските пътища.

11. "Изграждане на пътищата" е дейност по създаването на нови материални активи, която включва проучването, проектирането и строителството на нови или реконструкцията на съществуващи пътища.

12. "Реконструкция на пътища" е дейност по разширяването и модернизирането на съществуващите материални активи, която включва цялостно преустройство на пътя и пътните съоръжения при запазване на основното направление на съществуващото трасе.

13. "Ремонт на пътищата" е дейност по възстановяването или подобряването на транспортно-експлоатационните качества на пътищата и привеждането им в съответствие с изискванията на движението.

14. "Поддържане на пътищата" е дейност по осигуряване на необходимите условия за непрекъснато, безопасно и удобно движение през цялата година, предпазване на пътищата от преждевременно износване, охрана и защита на пътищата, водене на техническата отчетност на пътищата.

15. "Пътно дело" включва изграждането, ремонта и поддържането на пътищата, както и дейностите по създаването и актуализирането на нормативната база, таксовата политика и научното обслужване на пътищата.

16. "Повторно" е нарушението, когато е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което извършителят е наказан за нарушение от същия вид.

17. (нова - ДВ, бр. 88 от 2000 г.) "Стабилизиран банкет" е банкет с покритие, което не позволява затревяване.

18. (нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) "Концесионна ТОЛ такса" е такса, събирана от концесионера в съответствие с концесионния договор.

19. (нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) "Превозно средство с екологична категория "ЕВРО 0", "ЕВРО I", "ЕВРО II", "ЕВРО III", "ЕВРО IV", "ЕВРО V", "EEV" е превозно средство, което отговаря на ограниченията за емисии съгласно приложение № 2.

20. (нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) "Трансевропейска пътна мрежа" е дефинирана в част 2 от Приложение I към Решение № 1692/96/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общностните насоки за изграждането на трансевропейската транспортна мрежа, допълнено с Регламент 1791/2006 г. на Съвета.

§ 2. (Отм. - ДВ, бр. 112 от 2003 г., в сила от 01.01.2004 г.)

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 3. Този закон отменя Закона за пътищата (обн., ДВ, бр. 93 от 1969 г.; изм., бр. 37 от 1978 г., бр. 35 от 1996 г., бр. 87 от 1997 г., бр. 33 и 147 от 1998 г. и бр. 61 от 1999 г.).

§ 4. В § 7, т. 4 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г. и бр. 67 и 69 от 1999 г.) думата "местните" се заменя с "общинските".

§ 5. В чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за общинската собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55 от 1997 г., бр. 22 и 93 от 1998 г. и бр. 23, 56, 64, 67, 69 и 96 от 1999 г.) думата "местните" се заменя с "общинските".

§ 6. Закрива се фонд "Републиканска пътна мрежа", създаден със Закона за таксите върху течните горива за фонд "Републиканска пътна мрежа" и за Националния фонд за опазване на околната среда. Наличните средства се прехвърлят от фонд "Републиканска пътна мрежа" по бюджета на Изпълнителната агенция "Пътища".

§ 7. В Закона за таксите върху течните горива за фонд "Републиканска пътна мрежа" и за Националния фонд за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 16 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 51 и 87 от 1997 г., бр. 147 от 1998 г. и бр. 26 и 61 от 1999 г.) се правят следните изменения:

1. Заглавието се променя на "Закон за таксите върху течните горива за Националния фонд за опазване на околната среда".

2. В чл. 1 се правят следните изменения:

а) алинея 1 се отменя;

б) алинея 3 се изменя така:

"(3) Тридесет на сто от таксите, набрани по този закон в Националния фонд за опазване на околната среда, се разходват в планинските райони целево за финансиране на екологични проекти.";

в) алинеи 4, 4а и 6 се отменят.

3. Членове 3 и 4 се изменят, както следва:

"Чл. 3. Производителите и вносителите на течни горива начисляват такси, които се внасят в Националния фонд за опазване на околната среда, върху:

1. автомобилните безоловни бензини - в размер 24 лв. на тон;

2. дизеловото гориво - в размер 14 лв. на тон;

3. котелното гориво и мазута с над 1 на сто сяра - в размер 22 лв. на тон;

4. автомобилните оловни бензини, както следва:

а) бензин А-91 - в размер 37 лв. на тон;

б) бензин А-98 - в размер 48 лв. на тон;

5. промишления газьол - в размер 13 лв. на тон.

Чл. 4. (1) Производителите на автомобилни бензини, дизелово гориво, промишлен газьол, котелно гориво и мазут с над 1 на сто сяра начисляват таксите по този закон за реализираните от тях количества в страната.

(2) Вносителите на течните горива по ал. 1 внасят в Националния фонд за опазване на околната среда или обезпечават таксите по този закон преди митническото им оформяне.

(3) Митническите органи упражняват контрола по ал. 2.

(4) Производителите на течни горива извършват доставки само след заплащане от купувачите на таксите по сметките на Националния фонд за опазване на околната среда.

(5) Купувачите на течни горива по ал. 1 внасят преди доставките дължимите такси по сметките на Националния фонд за опазване на околната среда."

4. Членове 7 и 8 се изменят така:

"Чл. 7. (1) Актът за установяване на административните нарушения се съставя от длъжностни лица, определени от министъра на околната среда и водите.

(2) Наказателното постановление се издава от министъра на околната среда и водите или от упълномощено от него длъжностно лице.

(3) Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 8. Събраните глоби и имуществени санкции по чл. 6, ал. 2 се внасят в Националния фонд за опазване на околната среда."

5. Параграф 3 от преходните и заключителните разпоредби се изменя така:

"§ 3. Министерският съвет приема наредба за набирането, разходването и управлението на средствата по Националния фонд за опазване на околната среда."

§ 8. В Закона за държавната собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55, 61 и 117 от 1997 г., бр. 93 и 124 от 1998 г., бр. 67 от 1999 г., бр. 9 и 12 от 2000 г.) в чл. 34 ал. 1 се изменя така:

"(1) Заинтересуваното учреждение прави мотивирано искане до министъра на финансите и министъра на регионалното развитие и благоустройството за отчуждаване на имота. Областният управител по местонахождение на имота в 14-дневен срок дава мнение по основателността на искането."

§ 9. В Закона за опазване на земеделските земи (обн., ДВ, бр. 35 от 1996 г.; изм., бр. 14 от 2000 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 20 се създава ал. 6:

"(6) При строителство на нови пътища процедурата за определяне на трасе и за промяна на предназначението на земеделските земи може да започне след издаване на положително решение по ОВОС, взето въз основа на предварителен доклад за ОВОС."

2. В чл. 24 се създава ал. 4:

"(4) За строителство на нови републикански пътища, при наличие на утвърден генерално-застроителен план или парцеларен план, предложението за промяна на предназначението на земеделски земи може да се внесе едновременно с предложението за утвърждаване на окончателно трасе по чл. 19."

§ 10. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 100 от 1992 г., бр. 31 и 63 от 1995 г., бр. 13, 85 и 86 от 1997 г., бр. 62 от 1998 г., бр. 12 и 67 от 1999 г.) се правят следните допълнения:

1. В приложението към чл. 20, ал. 1, т. 1 "Проекти, подлежащи на оценка за въздействие върху околната среда (ОВОС) по глава четвърта":

а) в т. 26.1 след думите "Строителство на" се добавя "нови";

б) в т. 26.2 след думите "Строителство на" се добавя "нови".

2. В чл. 23а се създава ал. 3:

"(3) За строителство на пътища компетентният орган организира обсъждане само на резултатите от предварителния доклад за оценка на въздействието върху околната среда."

§ 11. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на финансите, министъра на транспорта и министъра на регионалното развитие и благоустройството.

§ 12. Министерският съвет приема правилник и наредби за прилагането на закона в 6-месечен срок от влизането му в сила.

Законът е приет от XXXVIII Народно събрание на 16 март 2000 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПЪТИЩАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 9 ОТ 2003 Г.)

§ 3. Законът по чл. 10, ал. 4, както и съответстващите промени в Закона за местните данъци и такси и Закона за движението по пътищата се приемат в срок до 30 септември 2003 г.

§ 4. До три години след въвеждане на таксата по чл. 10, ал. 3 размерът на таксата за регистрирани в страните - членки на Европейския съюз, и в Република България моторни превозни средства се изравнява.

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПЪТИЩАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 6 ОТ 2004 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 64 ОТ 2006 Г., ДОП. - ДВ, БР. 105 ОТ 2006 Г.)

§ 15. От 1 април 2004 г. за преминаване по републикански пътища или пътни участъци от пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 1 с българска или с чуждестранна регистрация могат да се събират само таксите по чл. 10, ал. 2 - 5, с изключение на таксите за ползване на пътни принадлежности.

§ 16. От 1 април 2004 г. за преминаване по републикански пътища или пътни участъци от пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 2 с българска или с чуждестранна регистрация могат да се събират само таксите по чл. 10, ал. 2 - 5, с изключение на таксите за ползване на пътни принадлежности.

§ 17. От 1 януари 2005 г. за преминаване по републиканските пътища или пътни участъци от пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 3 с българска или с чуждестранна регистрация могат да се събират само таксите по чл. 10, ал. 2 - 5, с изключение на таксите за ползване на пътни принадлежности.

§ 18. Винетните такси се заплащат за всички превозни средства, посочени в този закон - с българска и с чуждестранна регистрация, както следва:

1. от 1 април 2004 г. се въвежда винетна такса (годишна, месечна и седмична) за всички пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 1 и 2;
2. от 1 януари 2005 г. се въвежда винетна такса (годишна, месечна и седмична) за всички пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 3;
3. (доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) от 1 януари 2007 г. се въвежда и дневна винетна такса за всички пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 1 и 2.

§ 19. До 1 януари 2005 г. вместо предвидените в този закон винетки могат да се издават заместващи удостоверителни документи на хартиен носител, издадени от Изпълнителната агенция "Пътища", по ред, определен с наредбата по чл. 10, ал. 7.

§ 20. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2006 г.) До 1 януари 2007 г. контролът по спазване на задължението за движение на пътните превозни средства с чуждестранна регистрация по републиканските пътища след заплащане на винетна такса се осъществява само на граничните контролно-пропускателни пунктове от специализираните звена на Фонд "Републиканска пътна инфраструктура".

§ 21. Пътните съоръжения по чл. 10, ал. 4 са тези, които са построени и въведени в експлоатация след 1 януари 2004 г.

§ 22. Разпоредбата на чл. 10, ал. 4 от § 2 не се прилага за Дунав мост Русе - Гюргево.

§ 23. Министерският съвет по предложение на министъра на финансите извършва произтичащите от измененията на този закон промени по бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и бюджетните взаимоотношения на централния бюджет с бюджетите на общините за 2004 г.

§ 24. Навсякъде в закона думите "чертите на населените места" и "границите на населените места" се заменят с "границите на урбанизираните територии".

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.07.2006 Г.)

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;

2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;

3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 36 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2006 Г.)

§ 23. Законът влиза в сила от 1 юли 2006 г., с изключение на чл. 42, ал. 3 и чл. 58, ал. 4, които влизат в сила от датата на присъединяване на Република България към Европейския съюз.

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПЪТИЩАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 64 ОТ 2006 Г.)

§ 30. Закрива се фонд "Републиканска пътна инфраструктура" - второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на регионалното развитие и благоустройството. Наличните

средства на закрития фонд "Републиканска пътна инфраструктура" се прехвърлят по бюджета на Фонд "Републиканска пътна инфраструктура", създаден с този закон.

§ 31. (1) Фонд "Републиканска пътна инфраструктура" е правопреемник на активите, пасивите, правата и задълженията на преобразуваната Изпълнителна агенция "Пътища" по баланса и отчета към датата на влизане в сила на този закон.

(2) Трудовите правоотношения с работниците и служителите в преобразуваната Изпълнителна агенция "Пътища" се уреждат при условията и по реда на чл. 123 от Кодекса на труда.

(3) Служебните правоотношения със служителите в преобразуваната Изпълнителна агенция "Пътища" се преобразуват в трудови в 14-дневен срок от датата на влизане в сила на този закон. Придобитите от тях рангове и неизползваните отпуски се запазват.

(4) Преобразуването на служебното правоотношение в трудово се извършва въз основа на писмено заявление, подадено в тридневен срок от получаването на уведомление, че служителят е на длъжност, определена за заемане по трудово правоотношение съгласно утвърдено длъжностно разписание.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2007 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 108 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2007 Г.)

§ 106. Законът влиза в сила от 1 януари 2007 г., с изключение на § 103 и 104, които влизат в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 59 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.03.2008 Г.)

§ 61. Кодексът влиза в сила от 1 март 2008 г., с изключение на:

1. част седма "Особени правила относно производството по граждански дела при действие на правото на Европейския съюз";
2. параграф 2, ал. 4;
3. параграф 3 относно отмяната на глава тридесет и втора "а" "Особени правила за признаване и допускане изпълнение на решения на чуждестранни съдилища и на други чуждестранни органи" с чл. 307а - 307д и част седма "Производство за връщане на дете или за упражняване на правото на лични отношения" с чл. 502 - 507;
4. параграф 4, ал. 2;
5. параграф 24;
6. параграф 60,

които влизат в сила три дни след обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Допълнителни разпоредби

КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПЪТИЩАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 43 ОТ 2008 Г.)

§ 16. Този закон въвежда изискванията на Директива 1999/62/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно заплащането на такси от товарни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2006/38/ЕС на Европейския парламент и на Съвета.

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПЪТИЩАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 43 ОТ 2008 Г.)

§ 17. Министерският съвет определя таксите по чл. 10а, ал. 10 за пътните превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 1 и 2, които отговарят на екологична категория "ЕВРО III", "ЕВРО IV", "ЕВРО V", "ЕЕV" и по-висока, не по-късно от 2010 г.

.....

§ 22. Параграф 4, относно чл. 10в, влиза в сила от 1 януари 2009 г.

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПЪТИЩАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 69 ОТ 2008 Г.)

§ 32. Закрива се фонд "Републиканска пътна инфраструктура", второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на финансите. Наличните средства на закрития фонд "Републиканска пътна инфраструктура" се прехвърлят по бюджета на Национална агенция "Пътна инфраструктура", създадена с този закон.

§ 33. (1) Национална агенция "Пътна инфраструктура" е правоприемник на активите, пасивите, правата и задълженията на закрития с този закон фонд "Републиканска пътна инфраструктура" по баланса и отчета към датата на влизане в сила на този закон.

(2) Трудовите правоотношения с работниците и служителите в закрития фонд "Републиканска пътна инфраструктура" се уреждат при условията и по реда на чл. 123 от Кодекса на труда.

Приложение № 1 към чл. 10, ал. 1, т. 1

(Ново - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

Максимални размери на таксите за ползване на инфраструктура в евро,
включително административните разходи

1. Годишни

	Максимум три оси	Минимум четири оси
ЕВРО 0	1 332	2 233
ЕВРО I	1 158	1 933
ЕВРО II	1 008	1 681
ЕВРО III	876	1 461
ЕВРО IV и по-малко замърсяващи	797	1 329

2. Максималните месечни и седмични ставки са пропорционални на продължителността на използване на пътната инфраструктура.

3. Максималната дневна такса за ползване на пътната инфраструктура от пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7, т. 1 и 2 е 11 евро.

Приложение № 2 към § 1, т. 19

(Ново - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

Екологични категории на моторните превозни средства

Превозно средство ЕВРО 0

Маса на въглеродния оксид (CO), g/kWh	Маса на въглеводородите (HC), g/kWh	Маса на азотните оксиди (NOx), g/kWh
12,3	2,6	15,8

Превозно средство ЕВРО I и II

	Маса на въглеродния оксид (CO), g/kWh	Маса на въглеводородите (HC), g/kWh	Маса на азотните оксиди (NOx), g/kWh	Маса на праховите частици (PT), g/kWh
ПС "ЕВРО I"	4,9	1,23	9,0	0,4 (1)
ПС "ЕВРО II"	4,0	1,1	7,0	0,15

(1) Коефициент 1,7 се прилага към емисионните ограничения на прахови частици при двигатели с мощност 85 kW или по-малка

Превозни средства "ЕВРО III" / "ЕВРО IV" / "ЕВРО V" / "EEV"

Специфичната маса на въглеродния оксид, общата маса на въглеводородите, азотните оксиди и праховите частици, определени чрез ESC тест, и непрозрачността на отработения газ, определена с ELR тест, не трябва да превишават следните стойности: (1)

Маса на въглеродния оксид (CO), g/kWh	Маса на въглеводородите (HC), g/kWh	Маса на азотните оксиди (NOx), g/kWh	Маса на праховите частици (PT), g/kWh	Отработен газ m(-1)
--	---	---	--	---------------------------

ЕВРО III	2,1	0,66	5,0	0,10(2)	0,8
ЕВРО IV	1,5	0,46	3,5	0,02	0,5
ЕВРО V	1,5	0,46	2,0	0,02	0,5
EEV	1,5	0,25	2,0	0,02	0,15

(1) Един цикъл на изпитване се състои от последователност от точки, определени при изпитването, като всяка точка се определя на основание на скорост и въртящ момент, когато двигателят е в установен режим на работа (ESC изпитване) или при неустановени работни условия (ETC и ELR изпитвания).

(2) 0,13 за двигатели с работен обем на цилиндъра, по-малък от 0,7 dm³, и номиналната честота на въртене надвишава 3000 min⁻¹.

Релевантни актове от Европейското законодателство

ДИРЕКТИВА 1999/62/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури

РЕГЛАМЕНТ (ЕИО) № 1108/70 НА СЪВЕТА от 4 юни 1970 година относно въвеждане на счетоводна система за разходи по инфраструктурата във връзка с железопътния, автомобилния и вътрешноводен транспорт

РЕГЛАМЕНТ № 2598/70 НА КОМИСИЯТА от 18 декември 1970 година относно определяне на позициите, които да се включат по различните рубрики в счетоводните форми, показани в приложение I към Регламент (ЕИО) № 1108/70 на Съвета от 4 юни 1970 година